

Faktaark – Arealomlægning i den grønne trepart

Hvad er grøn trepart?

Den Grønne Trepark er navnet på det samarbejde som regeringen, et bredt flertal af Folketingets partier og centrale interessenter er blevet enige om på landbrugs- og naturområdet. Den Grønne Trepark skal sikre mere natur, renere vand, reducere klimagasudledninger og sikre rammer for en bæredygtig omstilling af landbruget, så Danmark også i fremtiden har et konkurrencedygtigt landbrugserhverv med attraktive erhvervspotentialer og arbejdspladser.

For at nå disse mål er det i Aftale om implementering af et Grønt Danmark bl.a. aftalt på landsplan:

- at 140.000 ha lavbundslande (inkl. randarealer) frem mod 2030 skal omlægges til gavn for klima, natur og vandmiljø.
- at kvælstofudledningen skal reduceres med 13.800 tons til gavn for vandmiljø og natur og understøtte god økologisk tilstand for alle kystvande frem mod 2027 og 2030.
- at der skal rejses 250.000 ha skov, heraf 100.000 ha urørt skov, frem mod 2045 til gavn for natur, vandmiljø, klima og drikkevand.
- at 20 pct. af Danmarks areal skal være beskyttet eller strengt beskyttet natur.

Arealomlægning

Arealomlægning er hovedmotoren i at indfri målene, og der er afsat ca. 43 mia. kr. i Danmarks Grønne Arealfond til at finansiere blandt andet lodsejeres arealomlægning. Det betyder konkret, at der er afsat penge til en række forskellige tilskudsordninger, hvor lodsejere bliver kompenseret for at omlægge deres arealer. Arealomlægningsprojekter via tilskudsordningerne kan gennemføres af lodsejeren selv. Kommuner, Naturstyrelsen og private fonde kan også gennemføre projekter på baggrund af aftaler med de deltagende lodsejere.

Arealomlægningsprojekterne bliver noteret i omlægningsplaner. Omlægningsplaner er de lokale planer for arealomlægning. Se faktaark om omlægningsplaner for mere information om, hvordan 23 lokale treparter konkret arbejder med at udarbejde omlægningsplaner. Der er følgende vigtige tidspunkter at være opmærksom på:

- 1. juli 2025 skal de lokale treparter have tegnet de første mulige arealomlægningsprojekter ind
- 31. december 2025: Omlægningsplanerne skal være principvedtaget i kommunalbestyrelserne.
- Medio 2026 gøres der status over omfanget af arealomlægning i hvert enkelt delopland for at kunne fastlægge kvælstofreguleringen for 2027.

Kommende regulering - lavbund

- Fra 2028 indføres en klimaafgift på lavbundsland (40 kr./ton). Sigtet med afgiften er, at den kun skal berøre de lodsejere, der ikke ønsker at indgå i et udtagningsprojekt, når der foreligger en projektaftale eller er en del af en igangværende forundersøgelse. Klimaafgiften genbesøges i 2027, hvor der fx skal tages stilling til, om afgiften skal justeres, hvis der ikke er udsigt til at udtage 140.000 ha inden 2030 ved arealomlægning.

Kommende regulering - kvælstof

De lokale treparterers omlægningsplaner skal samlet være fuldt dækkende planer for indfrielse af kvælstofindsatsbehovet (de 12.952 tons kvælstof) via arealomlægning.

De nærmere rammer for den nye kvælstofreguleringsmodel skal aftales politisk og efterfølgende udmøntes ved lov og bekendtgørelse. På Ministeriet for Grøn Treparters hjemmeside (www.mgtp.dk) vil der løbende blive publiceret information om den nye reguleringsmodel.

Mere viden og hjælp til lodsejere

Generelt kan lodsejere få gratis rådgivning til arealomlægning hos det landsdækkende netværk af udtagningskonsulenter, som kan hjælpe med at undersøge de enkelte lodsejeres muligheder og hvilke tilskudsordninger, som er relevante. [Find kontaktinfo her](#).

Mere viden, inddragelse og kontakt til de lokale treparter kan ske via lokale udtagningskonsulenter, lokale landbrugsorganisationer eller den kommune, som et givent areal er beliggende i.

Generel information om de lokale treparter, omlægningsplaner og tilskudsordninger kan findes på www.lokale-treparter.dk.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har også et kontaktcenter for Grøn Treparter, som kan kontaktes på lokale-treparter@sgav.dk eller tlf. 33 95 80 00.